

לדין קורה, שהלחי מתיר את הטלטול רק מצדו הפנימי והלאה לכיוון המבוי, כך שמקום האסקופה נמצא מחוץ למקום ההיתר, ואילו קורה מתירה כבר מצדה החיצוני והלאה לכיוון המבוי, כך שמקום האסקופה נמצא בתוך מקום ההיתר; בתחילה סברה הגמרא שאחרים מדברים על מבוי הניתר בלחי, ותירוץ הגמרא הוא שמדובר במבוי הניתר בקורה (ע"פ רש"י ורשב"א).

תוֹךְ הַפֶּתַח צָרִיךְ לְחֵי אַחַר לְהַתִּירוֹ, ודברי 'אחרים' נאמרו על מבוי רגיל, שאין לו לחי נוסף להתיר את האסקופה (תוס' רא"ש).

הֲצִיּוֹ מִקְוֵה וְהֲצִיּוֹ שְׂאִינֵי מִקְוֵה – ורק כשהפתח פתוח יש לקורה דין קורה המתרת את המבוי (רש"י), ואף לדעת הסוברים שלדלת יש דין מחיצה גם בעודה פתוחה, כיון שדנים כאן על איסור טלטול מדרבנן, הקלו חכמים שלא להחשיב את הדלת כמחיצה (ראה חזו"א עירובין עז, יד ג).

וְקִירוֹי כְּלָפֵי פְּנִים, ולכן כאשר הפתח נעול, אין הקורה מתרת, שקורה מתרת מחודה החיצוני, ומחודה החיצוני ועד לדלת הסגורה, אין מקום חשוב של ארבעה על ארבעה, הנצרך להיתר קורה, ואילו היתה הקורה כלפי חוץ, נמצא שמחודה החיצוני ועד לדלת יש מקום חשוב של ארבעה טפחים, שהקורה מתירתו אף כשהדלת סגורה (תוס' ד"ה אמר, ותוס' רא"ש).

פֶּתַח פְּתוּחַ כְּלָפִים, ומוותר לטלטל בחציו המקורה, כמו שמותר לטלטל בפנים המבוי (רש"י), ויש סוברים, שמותר לטלטל אף בחציו שאינו מקורה, שכיון שהקורה ראויה להתיר את כל המבוי, הכל מצטרף יחד והותרה האסקופה כולה (ראה רמב"ן וראשונים ע"פ הירושלמי; ראה מהרש"א, ע"פ תוס' ד"ה אמר).

שְׂתֵי רְשׁוּיֹת זֶהֵן רְשׁוּת אַחַת, כְּגוֹן עֲמוּד בְּרִשׁוּת הַיְחִיד וְכוּ', אבל מבית לעליה שעל גביו, מותר להוציא אף לדעת רבי מאיר, שיש היכר מחיצות, ואין חשש שיבואו להתיר כעין זה ברשות הרבים (תוס' ד"ה גזירה). ויש שהוסיפו, שהאיסור לרבי מאיר הוא דוקא כשהעמוד נמצא בחצר השותפים, וכשלא עירבו השותפים, שחצר זו דומה קצת לרשות הרבים (רשב"א). ■ להלכה, מותר לטלטל מרשות היחיד לרשות היחיד, אף כשיש ביניהן הפרש גובה [וכדעת רבי שמעון שנחלק על רבי מאיר, (ראה עירובין צא, א)] (תוס' ד"ה גזירה; שו"ע א"ח שעב, א).

הָתָם לֹא נָח הָקָא נַח – שהמכניס חפץ לרשות אחרת שהוא בעצמו לא נמצא בה, לא נחשב כאילו הניח שם את החפץ, ובאופן זה חייב רבא את העומד ברשות הרבים והעביר ארבע אמות 'דרך עליו', היינו דרך מקום פטור של למעלה מעשרה טפחים, שכיון שהמעביר לא נמצא באותו 'מקום פטור', ממילא לא נחשב שהחפץ נח שם, אבל המכניס חפץ לרשות שבה הוא עומד, נחשב כאילו הניח שם את החפץ, ובאופן זה פטרה הברייתא את המעביר מרשות לרשות דרך האסקופה (ראה שעה"צ שמו, ו, וחזו"א א"ח סב, יג, בדעת רש"י והרמב"ם שבת יב, יד).

ויש מפרשים, 'שהעבירו דרך עליו', היינו שנטל חפץ שהיה מונח לצדו בצד ימין והעבירו לצד שמאל, באופן שתוך כדי ההעברה עבר החפץ כנגד גופו. ושאלת הגמרא, שבשעה שחפץ עובר כנגד גופו, נחשב כמונח שם, ונמצא שלא העבירו ארבע אמות ברציפות, וכדרך ששינינו בברייתא לענין אסקופה, שהעומד עליה ומעביר חפץ מרשות לרשות, נחשב שהחפץ נח במקום עמידתו (ר"ח ותוס' ד"ה לימא בשמו; רב"ד על הרמב"ם שבת שם). ותירוץ הגמרא, שהענין תלוי האם עיכב את החפץ מעט נגד גופו, שרבא עוסק כשהעביר ברציפות בלא עיכוב, ואילו הברייתא עוסקת באופן שעיכב מעט את החפץ, ולכן נחשב כמונח (השגות הראב"ד שם ורעק"א, לשיטת ר"ח והראב"ד הנ"ל).

■ להלכה, העומד במקום פטור, והעביר מרשות היחיד לרשות הרבים, או להיפך, אינו חייב מהתורה, שכיון שהגיע החפץ למקומו, נחשב שנה במקום פטור [וכדעת רש"י והרמב"ם הנ"ל], אבל אסור מדרבנן (משנ"ב שמו, ו).

אֲסָקוּפָה מְשֻׁמֶשֶׁת שְׂתֵי רְשׁוּיֹת וְכוּ': הקדמה: אסקופה שדנים עליה בסוגיא [בשאלת הגמ' ובביאורו של רב יהודה אמר רב], היא כעין מדרגה בולטת התוחמת צד פתוח של מבוי שיש לו שלש מחיצות. מבוי זה אסור בטלטול עד שיעשו לו תיקון בצדו הפתוח, על ידי העמדת 'לחי', שהיא חתיכת עץ קטנה שקובעים בפתח המבוי, או על ידי קורה שמשכיבים כעין משקוף על הצד הפרוץ. את הלחי והקורה היו נוהגים להעמיד בדיוק כנגד מדרגת האסקופה, והנדון הוא על מדרגת האסקופה עצמה, האם היא בתוך השטח המותר בטלטול. סוגייתנו מחלקת בזה בין דין לחי